

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinvm

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

8. An brevior via ad assequendum perfectum amorem sit Oratio; an verò mortificatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

tinuò fracti debilitatiq̄ue pedem retrò referre voluerunt; cùm in Omnipotente, qui uno flatu omnia illa dissipare poterat, spem suã collocare debuissent: ne simiam imitemur, quę dum dentem in nucem abijcit, quã si morsum unum aut alterum congeminaret, *nucleo* effracto medullã dulcedine frueretur: ne perfectionem amoris sancti similem faciamus pomo illi, quod Unedonem appellari dicit Plinius, quod propter acerbitatem saporis semel illud gustasse sufficiat: sequamur potius Christi consilium, qui è sancti Francisci familia Religioso ob ordinis austeritatem in perseverantia vacillanti suavit, ut ad amarissimã suã Passionis memoriam, & ad sui lateris vulnus recurreret; quod dum illo pic̄ exequitur omnes ordinis Religiosi asperitates velut melle resperfas deterfasq̄ue est expertus. Sanctam Lutgardem juvenulam mundi illecebris detentam, & vaga per evanescentes flosculos mella hinc inde colligentem, dum Christus ad saniozem orbitam revocare vult, ei apparens, latusq̄ue discooperiens, vulnusq̄ue sanguinem stillans, ei ostendans dixit: Cave posthac ne amoris stulti blanditias & irritamenta stultior ipsa veneris, hic vide quem te amare, & quibus de causis oporteat; tibiq̄ue spondeo; si gratiã meã non desis, defæcatis, & nullo sine terminandis delicijs te beatam,

CAPUT VIII.

An brevior via ad assequendum perfectum amorem sit Oratio; an verò mortificatio.

Plerique primas partes orationi deferunt; & faciliorem, jucundiozemq̄; viam ad amorẽ sanctum eam sedulo frequentanti aperiri existimant in eã colligi rosas sine spinis, deq̄ue rupibus mella sponte sudare sibi persuadent, ac ubi cum aliqua potentiarum tranquillitate sese Deo supplices stiterint, aperiendum illic cœlum, & manna cœleste abundanter effusum iri, ac lumen divinum subministrandum cum nescio qua prægustatione eliciarum paradisi: in quo sæpius contigit eos falli. Hinc est quod S. Teresa eum, qui orationis iter ingreditur, vult in animum inducat, ad pugnam, & crucem se vocari; alioquin, ait, super arenã ædificabimus præter quã quod ridiculum sit intueri nos mille impedimentis, & imperfectionibus obnoxios, & vix primis nascentium virtutum clementis imbutos (Deus det, ut eousque pervenerimus) audere nihilominus in oratione gustus & consolationes affectatè exquirere, & de

B b 2 aridi-

9.
Dolor
circa amo-
tis consec-
quendi
modum,

Du chx-
Jean de
l'ame me
2.6.2.

8.
Ex memo-
ria Passio-
nis.

ariditate conqueri. Ex antiquis illis solitudinis Eremiticæ Patribus, qui in orationis palæstrâ maximè versati fuere, precandi laborem, super cætera gravem & onerosum censuere; neque ab homine nisi ad patiendum deliberatè parato unquam suscipiendum esse. Cùm ergo utrinque non parvæ occurrant difficultates, & qui mortificationis via incedit, interdū unius horulæ spatio majoribus circumfluat delicijs, quam is, qui multo tempore orationi perseveranter incubuit, omittamus disputationem de facilitate, & dumtaxat examinemus quæ è duabus sit ad amorem sanctum compendiosior via.

10.
An sit
oratio.

Videbitur fortassis alicui id Orationi tribuendum, idque non sine ratione. Est enim Oratio ad instar fornacis, quæ amoris proprii scoriam excoquit, & separat. Est familiaris cum Deo consuetudo, quæ cùm eius infinitam Bonitatem propius intueatur, eiusque pulchritudinem inenarrabile contempletur, quæ fieri potest, ut in hominis pectore flammam ardentissimi amoris non excitet? ille pastorculus, apud Poëtam, ex unico aspectu in favillas abit, & exclamat: *Vt vidi, ut perij*: & hominem inter tantos ignes amorisque sancti tantas illecebras non continuo incendi & inardescere arbitramur? Crytallus ad solem lu-

men induit, ferrum ad ignem admotum exardescit, glacies ad radios solis solvitur; frigus vincitur & inter agentia debilius fortiori cedere experientia nos docet; cur idem non fiet ab oratione quæ hominem cum Deo quodammodo committit? Luctatur Jacob cum Angelo & vincit, cur idem non accidat homini in oratione cum Deo pro amoris sancti consecutione decertanti? si oratio clavis est thesaurorum Dei, facile alumnum suum in possessionem gemmæ primariæ, quæ charitas est, inducet. Qui cùm Rege de rebus magni momenti agit sæpè familiariter, facile rerum minorum obliviscitur, aut contemptor est: ita qui orationis ministerio ad rerum caelestium tractationem cum Deo frequenter admittitur, res inferiores & perituras continuo aspernatur. Non aggreditur aliquis hostem suum, quem videt Regislatus claudentem, nec dæmon adorietur hominem orandi assiduitate à Regis supremi conspectu non recedentem. Addamus ad hæc similitudinem u surpam solitam, Principis imaginem ære eliquato fusoque multò facilius quàm repetitis malleorum & scalpro-rum ictibus efformari. primum orationem nobis repræsentat, alterum mortificationem.

Et si hæc omnia cum veritate consentiant, dicendum nihilominus

II.
Huic jan-
genda.
nus

mortifica-
 no. nus unum sine altero nihil, aut
 perparum posse: sunt hæc alæ ge-
 minæ, quibus anima levatur in
 Deum: ac quemadmodum si avi-
 alam unam aut decurtaris, aut re-
 ligaris, volandi facultatem ei fu-
 stuleris; ita nihil unquam promo-
 vebit ad cælestis amoris consec-
 tionem is, cui è duobus alterutrū,
 oratio scilicet, vel mortificatio de-
 fuerit. Laudabat S. Teresa homi-
 nis docti sententiam, qui eos, qui
 orationi sese non dedunt, similes
 paralytico esse dicebat, qui se com-
 movere non potest. Alius verò
 eum, qui mortificationi non va-
 cat, malis humoribus, & sanguine
 corrupto repleri aiebat, qui tan-
 dem morbum periculosum par-
 turirent. S. P. Ignatius in suadeper-
 fectionis studio epistola homines
 multæ orationis, sed exiguæ mor-
 tificationis depingens, ait illos esse
 ut plurimum superbos, arrogan-
 tes, præsumptione elatos, proprij
 tenaces iudicij; & cum apud illum
 laudaretur aliquis tanquam vir
 multæ orationis; dic potius, in-
 quit, multæ mortificationis: ac
 propterea in continua sui victoria
 maximum ad perfectionem mo-
 mentum statuebat; in quo prima-
 rios Patres & Ecclesiæ lumina du-
 ces habuit. *Vis*, inquit S. Augusti-
 nus, ut intret mel, unde acetum non-
 dum fudisti? *funde*, quod habes, ut
 capias, quod non habes: *disce non di-*
ligere, ut discas diligere; avertere, ut

advertaris; *funde, ut implearis.*

Atque ut Deus Propheta man-
 davit eradicaret, ac deinde planta-
 ret, ita idem Sanctus ab unoquo-
 que nostrum exigit: *Quomodo ra-*
dicabitur, ait, charitas inter tanta
filiosa amoris mundi? magnum semen
posturi estis, non sit in agro quod
suffocet semen. Quod de voluntate
 per mortificationem emundanda
 ab impedimentis amoris divini,
 hoc idem de intellectu nos docet.

Quomodo, inquit, si quis videre non
posset, quia sordidos & saucios oculos
haberet irruente pulvere, vel pituita,
vel sumo, diceret illi medicus: Purga
de oculo tuo, quidquid mali est, ut
possis videre lucem oculorum tuo-
rum.

Secundum Platonem, Homo
 est anima corpore utens. Hinc S.
 Agatha animam grano frumenti,
 & corpus paleæ comparabat, ac
 sicut panis confici non potest nisi
 prius granum à paleâ excutias &
 separet, ita nec animus ad cæle-
 stes aptari delicias, nisi abducatur
 à corpore. Hinc S. Thomas ubi
 Principem instruit, vult primò in
 amove ndis obstaculis operam stu-
 diumque collocari: *Cum aqua, in-*
quit, igni sit contraria, difficulter li-
gna vel candela ignem suscipiunt, qua
habent aquam; aqua enim resistit: ita
sit ubi malitia primò mentem adoles-
centis occupavit: non est verisimile
Deum adeo libenter ponere balsamum
gratia in vase sordido & immundo, etsi

B b 3. illud

Jerem. 1.

Tract. 2. in
Ep. S. Ioan.

12.

Simile.

Tract. 1. in

Ioan.

Opus. de

erudis.

Principio

l. 5. c. 6.

illud à sordibus emundaveris ac deterse-
ris, ac poneret in eo vase, in quo immun-
dicia nunquã: fuit: ita sanè oportet
vel præcedat, impediaturque sordes
mortificatio, vel succedat, si irru-
perint, easque diluat & abstergat,
priusquam amoris divini balsa-
mum in animum infundatur.

Hom. 53.
in Ioan.

Proponere, inquit S. Chrysostomus,
tibi hominem plenis argento manibus;
nunquid aurum rapere poterit, nisi id
prius abiciat. Ita certè ut divini a-
moris aurum ignitum, quod Chris-
tus in Apocalypsi suadet Episco-
pum emere, tibi compares opus
est, ut mortificationis operã, etiam
quod tibi videtur utile, abicias,
eiusque jacturam facias spe rei
pretiosioris.

Lib. 3. de
comp.

Apud homines, inquit idem alio
in loco, mos est, ut tum thesauros suos
filijs patefaciant, cum eos jam adultos
viderint, & puerilis lascivia vitia res-
puisse; ita anima nisi prius terrena con-
tempserit, caelestia mirari non poterit.
Quam admirationem primum
contemplationis gradum facit S.
Bernardus, quam præcedat oportet
terrenarum rerum per morti-
ficationis disciplinam inducta &
firmiter in animo corroborata
contemptio. Sicut uva Soli expo-
sita maturefcit, obumbrata verò
pampinis & folijs remanet acer-
ba; ita Moyses Abbas accidere a-
jebat homini, qui quando per
mortificationem folia conversa-
tionis humanæ non refecat, nun-

quam facile ad orationis, & con-
junctio cum Deo maturitatem
perveniet. Jungenda ergo sunt in-
ter se, & velut innexis manibus
copulanda oratio & mortificatio,
& imitandi sunt Hebræi, qui à
captivitate reduces sub Esdra in-
cumbentibus in templi Salomonici
restauracionem, quique unã manu
trullam, alterã gladium gestabant:
aut certè Gedeonis manipulus ad
imitacionem nobis proponendus,
qui dexterã tubam bellicarum quã
classicum canerent, alterã lampada-
dem accensam vase testaceo in-
clusam proferentes, & sonitu &
lampadum splendore territis ho-
stibus ingentem de illis victoriam
reportarunt. Imitandus & Chris-
tus, qui diebus quadraginta &
corporis castigationi per jejuniũ,
& menti per orationis pabulum
nutriendæ ad nostrum exemplum
vacare voluit. In hanc sententiam
multa sunt Veterum in Eremo Pa-
trum præclara dicta, & facta, quo-
rum aliqua eum alibi à me com-
memorentur, hic illis superfede-
bo; in hoc omnes consentiunt,
nimis austeram esse mortificatio-
nem, nisi orationis melleo succo
leniatur, & orationem parum con-
stantem & fortem, nisi mortifica-
tione fulciatur. quod postremum
sequens historia confirmat.

Justinus Hungarus, nobilitatis,
& opum, & gratiæ apud Princi-
pem collectæ contemptor, ordini
S. Fran-

13.
Probatur
exemplum

S. Francisci nomen dederat, in quo orationi & contemplationi impensè addictus, & à Deo singularibus donis affectus fuit, ut sæpè extra se raptus etiam sublimis in aère confisteret, quam ob causam vanæ gloriæ vitandæ gratiâ secretiores recessus adamabat. Romam tamen cum religionis ergò venisset, & in celebri conventu, quem Ara Cæli nominant, mensæ assideret, piæ cuiusdam lectionis auditione extra se abreptus, & amoris divini violentâ flammâ succensus, in altum elevatus est ad supremam muri altitudinem ubi imago B. V. affixa erat, quam tangens brachijs in crucem distensis mansit immobilis. Aderat tû B. Joannes Capistranus, qui rei admirabilitate percussus, partem Religiosorum misit ad templum, ut Deo coram V. Sacramento de tanto beneficio fratri concessio gratias agerent: ipse in Refectorio substitit, ut videret, quòd res evaderet. Erat tum Romæ Summus Pontifex Eugenius quartus, qui re intellectâ Justinum accersit, eumque gratiosè, & honorificè excipit, & familiari colloquio habito cum amplexu plurimis auctum gratijs dimittit. Inflavit superbiâ hominem tanta Pontificis benevolentia, & quia orationi mortificationem animi hæctenus non junxerat, in extremæ miseriæ voraginem præcipitem dedit, Ubi ad cœnobium re-

dijt, advertit animum divino instinctu ad hanc in misero fratre mutationem B. Capistranus, eumque compellans: Frater mi, ait, sanctus è Cœnobio ad Pontificem jeras; sed inde Diabolus redijsti. Contempsit monentem tumidus, & arrogans, ac in dies deterior factus, atque ob alteri vulnus inflictum in carcerem conjectus, ac inde evadens, & vagus, atque iterum ergastulo inclusus in sua pertinacia diem clausit extremum.

CAPUT IX.

De sanctis desiderijs, & quantum juvent ad divini amoris consecutionem.

Non desunt nostrâ ætate, qui cum Hierotheam à B. Dionysio dilaudari audiunt, quòd divina pateretur, atque à Mysticis Theologis orationem quietis & silentium suspensionemque potentiarum laudibus efferrî; in eam venerunt sententiam, ut dicerent homini in Oratione nihil profus agendum, neque permittendum, ut intellectus & voluntas illo tempore actum aliquem exerceant; abijciendas, & in nihilum redigendas utriusque istius facultatis operationes; expectandum Dei illapsum, & tamdiu cum silentio in eius consistendum præsentia, donec

r. Quam graviter errent, qui meditatione negligunt

in modo h. caritatis